

Fondacija tuzlanske zajednice
Vitalni Znaci Tuzle 2012

Konsultacije sa građanima

Razgovor sa članovima mjesne zajednice Gornja Tuzla

Pozadina

Početkom 2013. godine Fondacija tuzlanske zajednice je okviru istraživanja kvalitete življenja "Vitalni Znaci Tuzle 2012" održala niz konsultacija sa građanima fokusiranih na izgradnju bolje zajednice kroz identifikaciju stanja u lokalnoj zajednici i jačanje individualnog osjećaja odgovornosti (pripadnosti) pojedinaca za stanje u lokalnoj zajednici.

Sve fokus grupe u okviru konsultacija počele su kratkim prezentacijama istraživanja i tema za diskusiju, nakon čega su građani kroz rad u malim grupama, prezentaciju i diskusiju iznosili svoje mišljenje. Dobiveni rezultati razgovora sa građanima pomogli su Fondaciji da ispita subjektivni osjećaj kvaliteta življenja i zajedno sa građanima identificuje prilike za djelovanje unutar lokalne zajednice.

Konsultacije sa građanima su u periodu januar-mart, održane u saradnji sa članicama Mreže aktivnih zajednica Tuzle, pri čemu su dvije fokus grupe održane ciljano sa ranjivim kategorijama u društvu, sa ženama i mladima.

Forma diskusije

Diskusije sa građanima fascilitirane su od strane FTZ tima koji je vodio učesnike kroz tri pitanja, osiguravajući prostor za učešće za diskusiju i doprinos svih učesnika. Tri pitanja na kojima se fokusirala diskusija su :

1. Kada razmišljate o vašoj zajednici, kako izgleda zdrava, vitalna zajednica?
2. Šta je dobro u vašoj zajednici? Šta funkcioniše?
3. Šta se može popraviti u vašoj zajednici?

Kao dodatak diskusiji građani su pozvani da na post itima napišu kako oni lično mogu i žele doprinijeti izgradnji bolje zajednice.

Ocijeni Vitalnost Tuzle!

Na kraju diskusije učesinici su imali priliku dati generalnu ocjenu stanja u zajednici. Naime, u okviru istraživanja tokom decembra 2012. godine građani Tuzle su imali priliku dati svoju subjektivnu ocjenu stanja u zajednici putem upitnika koji je bio dostupan na web stranici istraživanja.

Upitnik je tražio od građana da uzmu u razmatranje i dobre i loše pokazatelje unutar svake oblasti i da daju generalnu ocjenu stanja u zajednici. Za svaku oblast u upitniku je ponuđeno nekoliko osnovnih, preliminarnih podataka koji govore ponešto o stanju u navedenim oblastima, ali i kratke opise konteksta za svaku pojedinačnu oblast, koji bi mogli pomoći u razmišljanju i davanju ocjene stanja za svaku navedenu oblast.

Učesnicima diskusije podijeljene su kartice sa označenim vrijednostima iz upitnika, a nakon što je prezentovana svaka pojedinačna oblast, dizanjem iste učesnici su ocjenjivali vitalnost svoje zajednice.

Datum: 20. februar 2013

Oblasti za diskusiju: "Lokalna mobilnost", "Okruženje"

U saradnji sa: LGR Gornja Tuzla

Lokacija: Društveni dom Gornja Tuzla, org jedinica JU Dom mladih Tuzla

Broj učesnika: 19

Životna sredina i okruženje **Građani su rekli**

Kako izgleda 'zdrava, 'vitalna' zajednica?

- Osigurani uslovi za očuvanje kvaliteta zraka, vode i zemljišta (toplifikacija cijelog područja, MZ nema zagađivanja CO₂, ispušnih gasova motornih vozila, regulacija vodotoka i obornih voda, svi objekti pokriveni vodovodnom mrežom i spojen na kanalizaciju, redovno održavanje lokalnih vodovoda i njihovo ispitivanje ispravnosti, spriječiti eroziju tla, pošumljavanja i sanacija klizišta)
- Postojanje uslova za reciklažu čvrstog otpada,
- Razvijen visok nivo svijesti građana o potrebi pravilnog upravljanja otpadom
- Regulisane su sanitарne deponije
- Postoji podrška za rad i provođenje aktivnosti za informisanje građana
- Aktivna ekološka i druga udruženja i grupe građana
- Postoji finansijski poticaj lokalnih vlasti za preventivno djelovanje u ovoj oblasti
- Postoji organizovan odvoz smeća za sva domaćinstva
- Postoje zdravstvene ustanove za liječenje građana, osnovnih škola i drugih ustanova u lokalnoj zajednici

Šta dobro funkcioniše u vašoj zajednici?

- Savjet MZ,
- Aktivan rad lokalnih udruženja i građanskih grupa
- Postojanje i rad lokalnih institucija (ambulanta, osnovna škola, društveni dom, fabrika za preradu mesa Menprom)
- Zajednica raspolaže sa mnogo zelenih površina
- Postoje ekološka udruženja
- Aktivizam mladih

Šta se može poboljšati u vašoj zajednici?

- Više uređenih zelenih površina,
- Češće organizovanje izleta u prirodi.
- Izbaciti iz upotrebe stara vozila koja ispuštaju gasove – štetne plinove da bi spriječili zagađivanje životne sredine.
- Poboljšati kvalitet odvoza smeća kao i njegovo odlaganje.
- Češće vršiti analizu kvaliteta vode i zraka.
- Motivisati građane da se u što većem broju uključe i sarađuju sa Eko udruženjima,
- Uvođenje Eko – sekcija u škole
- Producirati rad ambulante i uvesti rad vikendom.

Lokalna mobilnost Građani su rekli

Kako izgleda 'zdrava, 'vitalna' zajednica?

- Omogućeno brzo kretanje i mobilnost stanovništva u lokalnoj zajednici
- Postojanje infrastrukture (staze za šetanje, parkinzi, signalizacija i sl)
- Savjesno ponašanje građana, poštivanje saobraćajne kulture
- Postojanje aktivnosti koje promovišu i prilika za kretanje i bavljenje biciklizmom, pješačenjem, plninarenjem itd.)

Šta dobro funkcioniše u vašoj zajednici?

- Postoji linija javnog prevoza u zajednici
- Zajednica obiluje zelenim površinama na kojima se mogu izgraditi staze za biciklizam, šetanje i sl
- Postoji centralno mjesto okupljanja, koje utiče na građane da izađu, prošetaju i sretnu se u centru GTZ
- Dobra saradnja među lokalnim institucijama i udruženjima
- Postojanje pješačke staze u jednom dijelu naselja

Šta se može poboljšati u vašoj zajednici?

- Poboljšati saobraćajnu infrastrukturu:
  - povećati sigurnost kretanja pješaka, povećanjem broja pješačkih prelaza,
  - povećati broj pješačkih staza
  - izgraditi biciklističke staze
  - izgraditi parking prostor u zajednici (ne postoji niti jedan parking prostor u ovoj zajednici koja ima preko 4000 stanovnika)
    - spriječiti parkiranje na ulici u centralnom dijelu zajednice zbog kojeg je često ugrožena sigurnost u saobraćaju
- Graditi i promovisati saobraćajnu kulturu kod građana
- Organizovati aktivnosti za promociju korištenja alternativnih sredstava prevoza, bicikli, dijeljenje prevoza i sl
- Smanjiti broj motornih vozila u lokalnoj zajednici
- Uvesti strožije mјere za obezbjeđenje tehničke ispravnosti vozila (prisutan je veliki broj starih vozila)
- Povećati broj građana koji dijele prevoz privatnim autima
- Povećati broj linija javnog prevoza, naročito vikendom
- Uskladiti broj i vrijeme polazaka gradskog autobusa sa potrebama stanovništva
- UVesti konkurenčiju u javnom prevozu, čime bi se smanjila visoka cijenna karta u javnom prevozu
- Poboljšati mogućnosti za kretanje invalidnih lica (neprilagođena je putna infrastruktura za kretanje invalidnih lica, neadekvatan prilaz ambulanti, apoteci i sl)

Šta ja mogu uraditi da doprinesem izgradnji zdravije i bolje zajednice?

"Koristim javni prevoz"

„Pristupanjem udruženju mlađih jer kao član tog Udruženja ipak mogu više pomoći"

"Što više koristiti javni prevoz i pješačenje"

"Učešćem u radnim akcijama čišćenja i pošumljavanja i sl., ali i na edukativnim predavanjima"

"Kao pojedinac veoma malo mogu učiniti na lokalnoj mobilnosti ali zato zajedničkim radom možemo mnogo"

"Volonterima, čuvam svoju životnu sredinu"

" Odlaganje smeća na predviđena mjesta"

"Pokušati uticati na svijest građana"

"Svakodnevno radim i štitim zelene površine, stalno pričam komšijama da ne parkiraju na zelenu površinu"

"Prisustvujem svim aktivnostima koje podržavaju očuvanje životne sredine, odlaganje smeća na za to predviđena mjesta"

"Sugerisati nadležnim organima i institucijama za očuvanje sredine (npr. Inspekcije)"
"Povrat pravnog statusa MZ"

"Uticati na kulturu življjenja kod građana"

"Uključiti se u što više udruženja i u skladu sa svojim mogućnostima istima pomoći u ostavrivanju njihovih programa"

"Kao pojedinac mogu učestvovati u radnim akcijama za uređenje ulice, Doma, parkova, ambulante"

"Edukovati starije da više pješače negoli voze auta, edukovat će mlade da više koriste biciklo kao vid fizičke aktivnosti"

"Iniciranjem svih građana da rade na očuvanju i uređenju svog okruženja, ali samo kada to pokažemo ličnim primjerom"

"Kao pojedinac mogu pomoći samo u radnim akcijama"

"Ponašati se odgovorno - odnosno društvena odgovornost na svakom mjestu i u svakoj prilici, svojim primjerom"

Ocijeni Vitalnost Tuzle!

Forum sa članovima mjesne zajednice Gornja Tuzla	
Ocijenite Vitalnost Tuzle!	
Naziv oblasti	
Zdravlje i rekreacija	3
Stanovanje	3,33
Jaz između bogatih i siromašnih	3,63
Obrazovanje i perspektive za cjeloživotno učenje	2,91
Osjećaj sigurnosti	3,5
Mogućnosti za početak	2,58
Kultura i umjetnost	2,33
Životna sredina	3,16
Rad i zapošljavanje	3,66
Pripadnost i vodstvo	2,83
Lokalna mobilnost	2,75
Ekonomija i poduzetništvo	3

Opis skale za ocjenu vitalnosti Tuzle!	
1	Odlično možemo biti uzor drugima
2	Dobro iako je potrebno uložiti napor da se situacija održi ili poboljša
3	Loše, potrebno je učiniti nešto
4	Zabrinjavajuće, situacija zahtjeva ozbiljnu društvenu reakciju